

villamos árammal látja el. A háború alatt létesült nagy ipartelepekből is lehetett volna a főbbeket föltüntetni, elég ebben a tekintetben a di-
csőszentmártoni 30 milliós alaptőkéjű, földgázüzemű légsalétrom és
műtrágyagyárra utalnom.

A mellékérképek közül az ipari és gazdasági veszteségek grafikon-
ján nincs föltüntetve, hogy a veszteség % mire van értve, a gyárak
stb. számára, alaptőkéjére, termelési értékére?

A kiviteli és behozatali forgalom mellékletén úgy tűnik föl,
mintha hazánk tengeri forgalma ugyanakkora volna, mint a száraz-
földi, pedig utóbbinak csak 12—14%-át teszi. Ez a látszat onnan ered,
mert nincs külön nyíllal föltüntetve a szárazföldi forgalom 75%-át
tevő ausztriai forgalmunk.

Ezek a kisebb eltérések semmit sem vonnak le a térkép értékéből
s aki foglalkozott valaha hasonló tárggyal, jól ismeri a fölmerülő ne-
hézségeket s a nagy munkát, meg tudja ítélni annak jelentőségét tér-
képirodalmunkban.

Dr. Kerekes Zoltán.

A Magyar Békeszerződés. Jelentés a magyar békeküldöttség működéséről
Neuilly s/S.-ben 1920. januárius—március havában. I. kötet; kiadja a m. kir.
külügyminisztérium. Budapest, 1920.

Tartalmazza a békeszerződésre vonatkozó összes adatokat: a békeelőkészítő
munkálatok ismertetését, a békekonferencia elé terjesztett jegyzékeket, amelyek-
ben legkiválóbb tudósaink történelmi, földrajzi, gazdasági, néprajzi, kultúra-
lis stb. szempontból világítják meg azokat az érveket, amelyek a békeszerződés
igazságtalanságát és tarthatatlanságát bizonyítják és azokat az ellenérveket,
amelyek ellenségeink céltudatos elferdítésein alapuló, hamis állításait igyekez-
nek megcáfolni. Bennünket a munka főleg földrajzi szempontból érdekel. Öröm-
mel kell megállapítanunk, hogy az egész mű megalkotásában a földrajznak jelen-
tékeny szerep jutott, ami annak tulajdonítható, hogy a békeelőkészítő munkálatok
vezető geográfusaink, gr. Teleki Pál és Cholnoky Jenő irányítása és tevékeny
közreműködése mellett mentek végbe. Ennélfogva nemcsak sok geográfiai vo-
natkozású részt találunk benne, hanem még a politikai és egyéb természetű
jegyzékek is (pl. a gróf Apponyi jegyzéke és beszéde) alapos geográfiai tudást
és tájékoztatást árulnak el. Különösen tanulságosak reánk nézve azok a jegy-
zékek, amelyek az elszakított területeket, azoknak az ország többi részéhez való
földrajzi tartozandóságát, gazdasági kölcsönhatását ismertetik, valamint a
békeszerződés következtében beálló változásokat és veszteségeinket kimerítő
statisztikai adatok alapján mutatják be. A mű szerkesztésében Telekin és
Cholnokyn kívül geográfusaink közül dr. Fodor Ferenc tanár, a békeelő-
készítő iroda földrajzi referense, működött közre. — A II. és III. kötet ezután
fog megjelenni; az előbbi válaszjegyzékeinket és a békefeltételek módosítását,
az utóbbi pedig a statisztikai és térképmelléleteket, valamint a részletes
tárgymutatót tartalmazza. Kapható Grill könyvkereskedésében (V., Dorottya-u.).
Az egész mű bolti ára 700 korona.

Dr. Hézsér Aurél.

Edvi-Illés Aladár — Halász Albert: *Magyarország gazdasági térképckben.*
(Kiadja Emich Gusztáv magyar kir. kereskedelemügyi miniszter. Második bő-
vített kiadás. 1920.) Első nagy gazdasági atlaszunk, amely sok más térkép-

társával a békekonferencia munkálataival kapcsolatban látott napvilágot. A rendkívül tartalmas atlasz 74 térképet és 6 grafikont tartalmaz, s felöleli hazánk fizikai viszonyait, belső forgalmát, külső kereskedelmi forgalmát, energia közleleteit, népességi és műveltségi viszonyait, hitelintézeteit, a mezőgazdaságot, erdészetet, állattenyésztést, ipart, bányászatot, államháztartást, szóval az integráns Magyarország teljes gazdasági helyzetéről nyújt tájékoztatást a legszemléltetőbb módon. Első kiadása magyar, francia és angol nyelven jelent meg, jelen második kiadásából eddig a magyar-angol nyelvű került ki a sajtó alól, de rövidesen követi több más nyelvű kiadás is.

Örömmel kell üdvözölnünk ezt a pompás kiállítású atlaszt, amelynek az a célja, hogy a külföld politikai, tudományos és gazdasági közvéleménye előtt beigazolja hazánk tökéletes fizikai és gazdasági egységét és feloszthatatlanságát. Célja elérésére mindazt feltárja hazánkról, ami a külföldet érdekelheti. Minden adata hiteles statisztikai fölvételeken alapul. Külön kellene foglalkoznunk minden egyes térképével, mivel évtizedes hiányokat pótol a hazai kartográfiai irodalomban. Szerzőiket méltán megilleti minden geografus elismerése, olyan alapvető munkát végeztek, amely igen becses adattára lesz a hazai gazdaság földrajzi irodalomnak.

F. F.

Benoit de Jancsó: *Quelques réflexions critiques sur l'essai de N. P. Comnène „La Terre Roumaine à travers les âges“* Atlas historique, politique et ethnographique. Paris Payot et Cie 1919. (Budapest, 1920.) Fenti címen pompás cáfolata jelent meg a Comnen által kiadott, csupa hamis adatokkal, történelmi és néprajzi hamisításokkal alapozott atlaszra, amely még a múlt év elején jelenvén meg, nagy szerepe volt benne, hogy különösen a francia közvéleményt ellenünk hangolja a béketárgyalásokon. Jancsó most nagy történelmi és néprajzi tudásának fölényes erejével dönti halomra Comnen hamis érveit és adatait. A szépen kiállított atlasz a cáfoló szövegen kívül, kilenc történelmi és néprajzi térképet is tartalmaz.

F. F.

Társasági ügyek.

Választmányi ülések.

1920. januárius 15. Elnök: *Cholnoky Jenő*. Elnök megemlékezik *Kvassay Jenőnek*, az „Alföldi Bizottság“ tagjának elhunytáról, akinek működése korszakalkotó volt a vízügyek történetében. Méltatja az elhunytak a folyam szabályozás, talajjavítás és a magyar vízügyi szolgálat megszervezése körül szerzett érdemeit. Jelenti továbbá, hogy a vallás- és közoktatásügyi minisztérium felhívására a Földrajzi Társaság ide vonatkozó munkálatainak felhasználásával javaslatot készített a földrajzoktatás középiskolai reformálása tárgyában. — Titkár jelenti, hogy a vallás- és közokt. minisztérium az 1919–20. évre 15,000 K segélyt utalt ki Társaságunk részére.